

52.

Moniuszko rz dzi w Kudowie

FESTIWAL
MONIUSZKOWSKI
w Kudowie Zdrój

29 sierpnia 2014

Prosz Publiczno ci! Czas na rondo z tenorami

Po rodowym Turnieju Tenorów w Teatrze pod Blach jeste cie Pa stwo oczywi cie przekonani, e od wszelkich innych tenorów ju nic równie dobrego nie mo e Was tu spotka . Ale my to znamy, bowiem podobnie kategorycznego prze wiadczenia nabierali my z naszym Festiwalem ju wiele, wiele razy. I jako wci przybywa nowych takich przypadków. Nowym doznaniem, dla wielu z Pa stwa, b dzie dzisiejszy popołudniowy Koncert Trzech Tenorów na rondzie Tkacza. Trzem tenorom, tj.: Karolowi Bocha skiemu, Bartłomiejowi Szczeszki i Markowi Szyma skiemu yczymy jak najlepiej i wiele si po nich spodziewamy – dlatego wła nie, e na rondzie Tkacza. Rondo było od dziesi tek lat centrum fabrycznej dzielnicy naszego uzdrowiska. Fabryka, zwana „Bawełniak ”, cho była tu potentatem dominuj cym, nie przetrzymała transformacji ustrojowej. Fabryczne obiekty coraz smutniejsze; tylko w niektórych pracuj niewielkie firmy. Przez par lat dzielnica te smutniała, eby nie u ywa okre le bardziej przygn białych. Troch to musiało potrwa , zanim w ogóle gmina okrzepła, no i weszli my do Unii Europejskiej. Stare blokowisko, które nawet w czasach prosperity Bawełniaki, jak chyba wszystkie ówczesne blokowiska, wygl dało jakby wzniesiono go przeciw ludziom – przybrało stopniowo doludnego ciepła i sznytu. A rondo zyskało miano Tkacza. Bo kiedy , przez dziesi ciolecia tkacze, a tak naprawd to głównie tkaczki, w ka dym razie oni razem nader wydatnie dbali o kondycj Kudowy-Zdroju. Obecne przemiany te s dziełem tutejszych ludzi, mieszka ców osiedla; bez nich gmina razem z Uni nie osi gn łyby tego efektu, chocia swoje projekty nazywaj „rewaloryzacji obszarów poprzemysłowych”. Trzeba było te rewaloryzacji w ludziach i zdaje si , e o tym teraz b dzie.

Jako Festiwalem Moniuszkowskim nigdy przedtem nie zwracano sobie tutaj głowy. To Festiwal próbuje, od niedawna, mieszka com dawnej przemysłowej dzielnicy zawróci w głowach, a przecie tenory dobrze si tu nadaj . Pierwszy Koncert Trzech Tenorów w 2011 roku wzbudził obiecuj ce zaciekawienie. Rok pó niej „Podhala czyzy” pokazali na rondzie Musztr Paradn , a w ubiegłorocznym Festiwalu, ju na odnowionym i nowo mianowanym rondzie Tkacza, dali Koncert Promenadowy. Wszystkie te pami tne wyst py, i dzisiejszy te , to teatr uliczny; arty ci produkuj si wprost na nawierzchni ronda. Widownia – przemieszana. Tutejsi z przybyszami. Co rok liczniejsza, mielsza i ywiej uczestnicz ca w zdarzeniach. A jeszcze to: kto ciekaw urody (nie byle jakiej!) przyfabrycznego osiedla przy ul. Fabrycznej – z przełomu wieków XIX i XX – mie b dzie do tylko par kroków. wie o odnowione cacko!

Marek Kulpa

Słów kilka od burrrr-MISTRZA

Nie wiem jak Pa stwo, ale ja w czasie Turnieju Tenorów, który otworzył 5 2 . F e s t i w a l Moniuszkowski miałem poczucie obcowania ze sztuk na najwyższym poziomie. I dlatego chc jeszcze raz – na łamach festiwalowej gazetki – podzi kowa tym, którzy dostarczyli nam wzrusze i rado ci. Panowie Gors Arsenian, Tomasz Dariusz Pietrzykowski, Dariusz Stachura, Marek Szyma ski i Adam Zdunikowski – kłaniam si Wam za Wasz talent (szczególnie Panom Arsenianowi i Stachurze za porywaj c ari Kalafa z opery „Turandot” Pucciniego, słynne „Nessun dorma”, która w duecie brzmi niezwykle). Kłaniam si te Panu Piotrowi N dzy skiemu, który z tak kultur osobist i klas dzieli z nami swój wiedz , naprawd imponuj c . Kiedy w rod wieczór sko czył si koncert, który rozgrzał chłodną noc, wyra nie sygnalizuj c nam jesie , pomy lałem, e Koncert Trzech Tenorów na Rondzie Tkacza te b dzie wydarzeniem. Osiedle, które wspólnym staraniem odnawiamy, bo Kudowa-Zdrój to miasto turystów, ale przede wszystkim mieszka ców, te ma swój festiwalowy dzie . Zacz ło si musztr paradn Orkiestry Podhala czyków, która na wszystkich zrobiła ogromne wra enie. Przyznam, e na mnie te . Dzisiaj na osiedlu zabrzmia dla odmiany wielkie arie i przeboje pisane dla tenorów. Licz , e jego mieszka cy przyjd o godzinie 17:30 na Rondo tłumnie, by posłucha Karola Boche skiego, Marka Szyma skiego i Bartłomieja Szczeszki. Sam jestem ciekaw tego koncertu, zwłaszcza po tej uczcie, jak mieli my w rod w Teatrze pod Blach . Ale zanim spotkamy si na Rondzie Tkacza, odwied my ko ciół pw. Miłosierdzia Bo ego przy ul. Słonecznej, gdzie o godzinie 15.30 rozpocznie si koncert kudowskiego chóru Sta Allegro. Niech odezwie si w nas patriotyzm lokalny – kibicujmy naszym artystom. I piewajmy razem z nimi, bo w kularach słyzałem, e Pan Robert Wajler, który poprowadzi chór, zaprosi do piewania również słuchaczy. Do zobaczenia na Festiwalu!

Czesław Kr cichwost

Dziennikarskie spotkanie z muzyk

Wydaje mi się, że po dzisiejszym spektaklu w reżyserii Janusza Monarchy z Wiednia, który zaprezentuje nam swoje „Wakacje z Moniuszki”, mo na miało stwierdzić, że to udane dla nas wszystkich wakacyjne sierpniowe dni. Jedynym tenorem w ród basów i barytonów monarchowego widowiska jest czekający już od wielu lat na tegoroczny, wręcz niowprofesorski nominację Tadeusz Pszonka ongi związany z Wiedniem i z KammerOperą a obecnie koncertujący po całej Europie i mający swój klasyczny piew w Akademii Muzycznej we Wrocławiu. Tadeusz Pszonka to piewak o zacięciu aktorskim, który nie tylko talentem tym się wyróżnia w ród piewających braci ale i malarzem i grafik. Kilkanaście lat temu gdy został bohaterem mojej telewizyjnej „Przepytywanki” przywiózł do studia TV we Wrocławiu niezliczoną ilość obrazów olejnych wielkiego formatu a kierownictwo produkcji drążyło jak je ubezpieczyć bowiem wszyscy się dziwili, że to jakie oryginały wypożyczone z Miejskiego Muzeum i służące do scenografii. Nawet jeden z tych prac przeznaczył artysta na aukcję charytatywną, która odbywała się we wrocławskiej Filharmonii co te w wielkie zdumienie wprowadziło samego dyrektora Andrzeja Kosendiaka, który nie mógł uwierzyć i Tadeusz Pszonka tak malować potrafi. SIC!

Ale maluje też i Wiesław Ochman i Maestra Stefania Toczyska i jak się okazało po spotkaniu 2 dni temu z publicznością, zwyciężył Konkurs im. A. Hiolskiego Anna Borucka. Wić mo e w przyszłym roku będzie mo na zrobić ich wspólną wystawę podczas trwania 53. Festiwalu Moniuszkowskiego „bo jak pisał Immanuel Kant...” pićne jest to co podoba się całkiem bezinteresownie... i postucha Maestro Ochmana na ywo.

Wanda Ziembicka

Tadeusz Pszonka

To jest mój hołd dla Stanisława Moniuszki

Rozmowa z Januszem Monarch, solistą Staatsoper w Wiedniu, wietnym basem, pedagogiem, menedżerem i reżyserem

Skąd pomysł na „Wakacje z Moniuszki”?

Z kilku powodów. Po pierwsze twórcy pieśni i dumek, które kiedyś piewano w tysiącach polskich domów, dzisiaj wić skąd kojarzy się „Halka”, „Strasznym Dworem” i „Przniczki”, a przecie tych utworów wykonywa-

nych z towarzyszeniem fortepianu było znacznie więcej. Pomyślałem więc, że Moniuszce należą się trochę uwagi. A po drugie, lato jest dobrym czasem na koncerty, które przełamują nieco konwencję, odwiecznych rzeczy znane, przypominają te mniej znane. I co równie ważne – latem, my artyści mamy więcej czasu na autorskie projekty. W ciągu roku przecie wić skąd z nas związana jest z teatrami, w których pracuje.

No właśnie, Pan pracuje w Staatsoper w Wiedniu, a jednak znajduje czas na powroty do Polski.

Nie tylko na powroty. Kiedy zacząłem czuć się przyjeżdżając do kraju, pomyślałem, że jestem co mu winien. Fryderyk Chopin jest naszym dobrem narodowym, ale podejrzewam, że gdyby nie wyemigrował, wiat by nie poznał jego genialnej muzyki. Stanisław Moniuszko był przykładnym mężem i ojcem, tak się jego życie potoczyło, że o emigracji nie było mowy. I jego twórczość pozostaje w cieniu wielkiego twórcy mazurków i polonezów. Jako tak się dzieje, że nie umiemy docenić ludzi, którzy tworzą, więc mi dziękuję.

Kiedy w życiu najwłaśniejsza staje się pasja

Spotykaj się w każdy wtorek o godzinie 17. W szkole. Po to by piewać, dawać radość piewaniem sobie i innym. Na ich stronie internetowej mo na wyczytać, że zapraszają każdego, komu bliskie jest takie właśnie przesłanie. Nie trzeba znać nut. Do wiadomości te nie jest najwłaśniejsze. Najwłaśniejsza jest pasja, bo dzięki niej mo na pokonać wszystkie niedoskonałości i szlifować swoje umiejętności w czasie pracy. Chór Sta Allegro, bo o nim mowa, kudowanie znają wietnie. Ich znajomi, siedzący sto w wietni uroczysto ci w mieście, mo na ich usłyszeć na mszach, koncertach bo onarodzeniowych. Ich pieśń słyca te po drugiej stronie granicy – w Nachodzie. I oczywiście na Festiwalu Moniuszkowskim. Warto jednak przedstawić chór kuracjom. A wić du o je d, mamy na to dowody. Na Ukrainie dwa lata temu piewali w Morszynie, wzbudząc ogromny aplauz widowni. I w polskim kościele w Stryju, w czasie mszy. W tamtejszym domu kultury wystąpili na koncercie z kilkoma innymi chórmi, a kronikarz Sta Allegro tak opisał atmosferę: „Bardzo spodobała mi się przemowa gospodarza na pokoncertowym bankiecie, który w prostych słowach podkreślił go cinnie i przyjaźnie, która pozwalała dzielić na wspólne spotkanie i zapominanie o różnicach sprawach. A to przecie dla spotkania z drugim człowiekiem jest najwłaśniejsze. Bo przyszło budujemy teraz, naszym podejściem i zachowaniem”.

Chórem od lat kieruje ceniony dyrygent, wrocławianin Roman Wajler, który nie tylko dba o poziom wykonania, kalendarz koncertów i atmosferę w zespole, ale

dostrzegamy ich talenty dopiero wtedy, kiedy wyjadą i dostrzeż ich zagranicą.

Tak jak Pana?

Niezupełnie, ja nie narzekam na swój polski dorobek i nie czuję niedoceniony, mówię o czym innym. O tym, że doceniamy czyj wielki wtedy, gdy zachwyci się zagranicą, tak, jakby brakowało nam odwagi, w chwaleńiu tych, którzy są u nas najlepsi.

Moniuszko był najlepszy?

Był wielkim patriotą. Był obecny w każdym polskim domu. To dzięki niemu polskie dworki były tak rozpiewane i to rozpiewane w ojczyznym języku i patriotycznie. Mylić, że tej cegiełki w budowaniu poczucia dumy narodowej, która w pełni ujawniła się, kiedy odzyskali my niepodległość w 1918 roku, nikt mu nie odbierze.

Słowem Pan postanowił złożyć mu hołd.

Mo na tak powiedzieć. Wymyśliłem koszulkę z napisem „I love Moniuszko”, moniuszkowskie pralinki. Austriacy zajądają się czekoladowymi mozartami, to my możemy czekoladowymi moniuszkami. Ale to gadam, mając uatrakcyjnił przedstawienie, w którym odmładzam nieco pieśni czy dumki twórcy „Halki”.

Odmładza Pan? Jak?

W oryginale to utwory pisane na fortepian. W moim przedstawieniu kwintet smyczkowy i fortepian. Chciałem, by artyści mieli więcej swobody, a publiczność dobrze się bawiła. Są więc dodatkowe efekty dźwiękowe. W dumce o umierającym Kozaku, kiedy prosi, że chciałby przed śmiercią usłyszeć organy, te organy naprawdę słyca. Kiedy w „Trzech Budrysach” ojciec

te uczy w kudowskiej szkole muzyki i ma pod swoją opieką chór w Polanicy-Zdroju. Jak mówi Jacek Kowalczyk, specjalista ds. funduszy europejskich w Urzędzie Miasta Kudowa-Zdrój, piewający w chórze od czterech lat (tenorem!), Sta Allegro to wyraz zamiłowania do muzyki. – Każda próba to takie małe prywatne oderwanie się od codzienności, dotknięcie czegoś lepszego, nie na darmo mówię się przecie, że muzyka uszlachetnia – uśmiecha się Jacek Kowalczyk.

Sta Allegro, powstałe w 2006 roku szczyści się wyróżnieniami i nagrodami zdobytymi na konkursach i przeglądach chórów amatorskich: I Ogólnopolskim Przeglądzie Pieśni Sakralnej w Prusicach Vox Domini (I wyróżnienie, 2007), III Festiwalu Kolęd w Polanicy-Zdroju (I miejsce, 2007), I Oleńskim Festiwalu Pieśni Chóralnej (Srebrny Cherubin, 2008). Koncert chóru Sta Allegro dzisiaj w kościele pw. Miłosierdzia Bożego. Usłyszymy pieśni Stanisława Moniuszki, ale te utwory Ennio Morricone, Josepha Haydna, Waćława z Szamotuł. Koncert o 15:30 w Kościele Miłosierdzia Bożego, ul. Słoneczna.

piewa „idzie jesień, idzie zima, synów nie ma”, słyca wiat. Takich efektów jest więcej. A to czekają psy i gładzą kury, a to wystrzał z karabinu. Każde zainscenizowanych przez nas utworów staje się więc małym etiudem muzyczno-teatralnym i w ten sposób łatwiej trafia do współczesnego odbiorcy.

W „Wakacjach z Moniuszki” wystąpi te dzieci z Kudowa-Zdrój.

I bardzo mnie to cieszy, bo liczą na to, że będzie to niezapomniane przeżycie nie tylko dla nich i ich rodziców. Mo e w kudowianach odezwie się lokalny patriotyzm i te dzieciaki dostaną tak wielką brawę, że będzie pamiętały, jak już dorosną. Przyznam, że po cichu liczą na taki gorący aplauz.

Taki aplauz zgotowano „Wakacjom...” w Filharmonii Opolskiej i w Słupsku.

Tak, tam zresztą każde przedstawienie było jak wielkie wiośmielomano. Po spektaklu na każdym widza czekała lampka wina, były rozdawane moniuszkowskie pralinki. I był czas na rozmowy, na smakowanie czekoladek i muzyki, dzięki której przeżywamy coś wyjątkowego, na oderwanie się od codziennych spraw. Każde z nas lubi się czuć wyjątkowo. A takie chwile tylko wyostrzają nasz apetyt na życie.

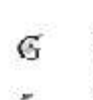
Słowem, zaostrza nam Pan apetyt na „Wakacje z Moniuszki”?

Oczywiście i bardzo gorąco zapraszam wszystkich kudowian i gości w tym uroczym mieście turystów na dzisiejszy wieczór do Teatru Zdrojowego, na godzinę 19. Ja i mój zespół, wietnych, młodych piewaków i muzyków, zrobi wszystko, by Państwo rozbawi i wzruszy.

Piknik Moniuszkowski

Już dziś rozpoczyna się i trwa będzie do niedzieli Piknik Moniuszkowski w Parku Zdrojowym koło Muszli. Rozpocznie się o 10:00 w rób w regionalnych poprzez wystaw i sprzedaż artystów malarzy związanych nie tylko z Kudowem. Ale nabyć będzie mo na przywiezione tym razem z Wiednia nie czekoladki Mozarta ale, uwaga! - pralinki Moniuszki wraz z zamieszczonym wewnątrz słodkiego pudełka tekstami pieśni naszego kompozytora. Do tego w kolorach czarnym i białym kupi się będzie mo na tylko na tym Pikniku okazjonalne T-shirty z napisem tak właśnie dla każdego melomana i uczestnika 52. Festiwalu Moniuszkowskiego w Kudowie, bowiem będzie to z naszej strony zarazem wyjątkowa deklaracja I love MONIUSZKO.

Wanda Ziembicka

52.

FESTIWAL
MONIUSZKOWSKI
w Kudowie-Zdroju

27 - 30 / 08 / 2014

Patronat honorowy

Małgorzata Omilanowska
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Cezary Przybylski
Ministerstwo Województwa Dolnośląskiego

Maciej Awiżeń
Starosta Kłodzki

Prezes Moniuszkowskiego
Towarzystwa Kulturalnego
w Kudowie-Zdroju

Czesław Kręcichwost

Dyrektor Artystyczny
Festiwalu

Stanisław Rybarczyk

29 sierpnia, piątek

godz. 12.00, Balkon Teatru Zdrojowego
Hejnał Festiwalowy

godz. 15.30, Kościół pw. Miłosierdzia Bożego,
ul. Słoneczna
Koncert choralny Chór Sta Allegro /Kudowa/
Robert Wajler - dyrygent
w programie utwory m. in. S. Moniuszki

godz. 17.30, Rondo Tkacza
Koncert Trzech Tenorów
Karol Bochański - tenor
Bartłomiej Szczeszek - tenor
Marek Szymański - tenor
Miroslaw Gsieniec - fortepian
W programie utwory m. in. S. Moniuszki,
J. Straussa, F. Lehara, E. de Curtisa, I. Kalmana,
G. Donizettiego, G. Verdiego,

godz. 19.00, Teatr Zdrojowy
Spektakl „WAKACJE Z MONIUSZKI”
Reżyseria i kierownictwo muzyczne:
Janusz Monarcha
Katarzyna Staro - sopran, Marek Pańko - bas
Marta Motkowicz - mezzosopran
Janusz Monarcha - bas,
Łukasz Motkowicz - baryton,
Tadeusz Pszonka - tenor
Wojciech Dyngosz - baryton,
Maciej Komandera - tenor
Justyna Skoczek - fortepian,
Karolina Grymek - moderacja
Zespół Instrumentalny,
Produkcja - „Arena Classica”

Bo w Kudowie w modzie jest chodzenie w KOROWODZIE!

30 sierpnia 2014, sobota - godz. 15:00
Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych

KOROWÓD MONIUSZKOWSKI
z udziałem Dechowej Orchestry Mesta Hradec Kralove /Czechy/

Zbiórka uczestników przemarszu o godz. 14:00
przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych (ul. Zdrojowa 22a)

Zapraszamy wszystkich chętnych do wzięcia udziału w przemarszu (zapewniamy stroje z epoki)

Niecodziennik 52. Festiwalu Moniuszkowskiego w Kudowie-Zdroju redagowany przez zespół pod kierunkiem red. Wandy Ziembickiej (red. naczelna) i Katarzyny Kaczorowskiej (red. prowadzący), Marka Kulpy. Skład i łamanie: Konrad Buss. Fotografie: archiwum festiwalowe, Konrad Buss, Mikołaj Krzemiński. Multimedia: Sebastian Ottenbreit i Adrian Kowalczyk.

Biuro prasowe Festiwalu: red. Wanda Ziembicka (rzecznik prasowy).
Punkt Informacji Festiwalowej: Urząd Miasta, Kudowa-Zdrój, ul. Zdrojowa 24,
pokój 01, tel./fax. (+48) 74 866 14 35, e-mail: grafika@kudowa.pl
Wieści z Festiwalu na bieżąco: www.festiwalmoniuszkowski.pl,

cojestgrane.pl

dki24.pl

Gazeta

kulturaonline

GdzieSiewubrac.pl

WROCLAWIANIN

Panorama

RADIO WROCLAW

THE WAGNER VOICE

THE WAGNER VOICE

TVP WROCLAW